

Vant årets støypris 2023

Støyprisen 2023 ble tildelt Morten Punnerud-Engelstad. Prisvinner har sammen med en gruppe på Bjørndal og i Nordre Follo tilrettelagt teknologi som leverer systematisk og kontrollerbar dokumentasjon og bevis som imøtegår feilinformasjon om politiets helikopterstøy. Teknologien påviser også brudd på konsesjons- og reguleringsbestemmelser. Det sikrer enkeltpersoner og lokalsamfunns tilgang på verifisert beskrivelse av støykilder, kontroll av misvisende myndighetsinformasjon, tar vare på eget støyvern, og er et gjennombrudd i sivilt støyarbeid. Stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik overrakte prisen.

- ÅRSBERETNING 2023 -
NORSK FORENING MOT STØY

INNHOOLD

Støyåret 2023 - vi vet stadig mer om støyens helseskader	3
Organisasjon	6
Styret	6
Valgkomiteen	6
Sakkyndig råd	6
Regnskap og revisor	7
Sekretariat	7
Likestilling	7
Arbeidsmiljø	7
Ytre miljø	7
Medlemstall	7
Nøkkeltall	8
Årsregnskap og balanse	9
Noter	
Revisjonsberetning	
Virksomhetsåret 2023	18
Henvendelser og service	18
Veiledende støymålinger	18
Kommunikasjonskanaler	18
Kontakt med departementer og andre off. organer	19
Høringer	21
Internasjonal kontakt	21
Årsmøtet	22
Konferanser	22
Støyfri dag	23
Årets støydemper	23
Samarbeid andre organisasjoner	23
Mediekontakt	24
Støy og rettsikkerhet	25

Norsk forening mot støy
Ekebergveien 1A, 0192 Oslo
Org.nr. 985 698 783
Tlf: 22 87 04 20

www.stoyforeningen.no
post@stoyforeningen.no

Støyåret 2023 - vi vet stadig mer om støy, helseskader og mangler i støyvernet

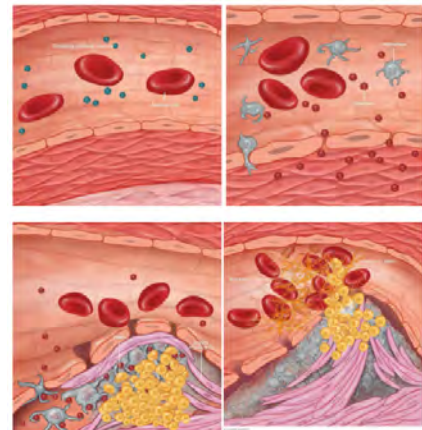
Vedvarende trafikkstøy bryter ned helsen. Forskningsinstitusjoner legger frem nye funn som stadig dypere dokumenterer hvordan slik støy bryter ned biologiske prosesser og funksjoner i kroppen vår. På siste side i denne årsberetningen er det vist til en artikkel i New York Times i juni 2023. Tittelen er at «støy kan ta år av livet ditt» og artikkelen refererer til mer enn 50 internasjonale, verdensledende forskere og deres forskningsrapporter.

En av forskerne som artikkelen viser til, er professor Thomas Münzel, Medical Center, University of Mainz. (Bli mer kjent med Münzel, gå til vår nettside: <https://www.stoyforeningen.no/Nyheter/Stoeykonferansen-2022-se-film-og-last-ned-presentasjoner>).

Verdens helseorganisasjon Europa la i 2018 ¹ frem en oppsummering av forskning om helsekonsekvenser av støy, etter bestilling fra Europas miljøministere. De ønsket et forskningsbasert svar på om støyregelverket som myndighetene praktiserte hadde ønsket effekt. WHO pekte i rapporten på det var manglende forskning for en del støykilder, men at for veitrafikkstøy og flystøy ble det anbefalt strengere støygrenser. Som hittil ikke er tatt til følge i Norge.

Ingen av forskningsrapportene som WHO la til grunn, var nyere enn fra 2015, de fleste var betydelig eldre. Siden den gang har det vært gjort omfattende forskning. Arbeidene borer dypere i de indremedisinske skadevirkningene av støy, og stadig flere former for helseskade knyttes til støy. Ved årsskiftet ble det publisert² en omfattende oversikt over denne nyere forskningen og den nye innsikten i moderat støys skadevirkning på lengre sikt.

III. Prinsippillustrasjon av hvordan man får hjerte- og karsykdommer, blodpropp og slag av støy. Støyen bryter ned veggene i årene slik at skadevoldere slipper til. (The Scientist/ Thomas Münzel, Omar Hamad)

Men fortsatt minimalt støyansvar fra myndighetene

Den overordnede beskrivelsen av hvordan myndighetene tar ansvar for samferdselsstøy og helseskadene det forårsaker, finner man i det årlige samferdselsbudsjettet og nå i et 12 års perspektiv det nye forslaget til nasjonal transportplan. Basert på nyeste rapport fra TØI om transportens eksternkostnader³ vil samfunnet måtte ta en støykonsekvensregning på 200 milliarder kroner i NTP-perioden. Den nye beregningen for støykostnad er for øvrig på linje

¹ <https://www.who.int/europe/publications/i/item/9789289053563>

² <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2213231723003968?via%3Dihub>

<https://www.toi.no/publikasjoner/eksterne-kostnader-ved-transport-i-norge-estimerer-av-marginale-skadekostnader-for-person-og-godstransport>

med tilsvarende utredninger i EU.⁴ I samme periode er det planlagt brukt 1308 milliarder kroner på transport med dessverre minimal effekt på støyreduksjon.

Vi har mye pent å si om innretningen på den nye planen, men ikke når det gjelder støy. Basert på helserisiko har øvre grense for grønn støysone vært satt ved 55dB Lden utendørs. Mer enn 2 millioner nordmenn bor i gul eller rød støysone. Det er forbundet med helserisiko.

Samferdselsdepartementet skriver at vegvesenet gjennomfører støytiltak i henhold til kravene i forurensningsforskriften. Støygrensen i forskriften som utløser tiltak er 42 dB i døgngjennomsnitt innendørs. Det tilsvarer 70-72 dB utendørs, altså dypt inne i rød støysone. På hovedveinettet gjorde vegvesenet støydempning på 13 boliger i 2022! Politikken tar ikke ansvar for majoriteten av støyplagete i Norge.

For utbyggingsprosjekter gjelder de strengere grensene i støyretningslinjen til plan- og bygningsloven. De er mer på linje med WHO's anbefalinger. NTP retter seg i hovedsak mot utbygging. Men støyplagene i Norge er knyttet i all hovedsak knyttet til gamle forhold, feilene fra i går. Her gjelder ikke støyretningslinjen til plan- og bygningsloven, og forurensningsforskriften gir minimalt støyvern.

I oktober kom en rapport som sammenlignet trafikkstøy og helserisiko i de nordiske hovedstedene. Oslo var den nordiske hovedstaden med gjennomsnittlig mest helserisiko fra trafikkstøy.

Samferdselsmyndigheten må ta ansvar. Nasjonal Transportplan må også inneholde en dedikert plan for å avbøte støyen langs hovedveiene gjennom de store byene.

Resultater i støyutredninger må begrunnes

En ny EU-metode for beregning av støy - Cnossos - er under innføring i Norge. Miljødirektoratet gjennomførte en høring sommeren 2023, der Støyforeningen også deltok. Vi festet oss ved flere viktige trekk ved metoden. Støy fra akselerasjon/retardasjon ved veikryss vil få større betydning. Det kan føre til beskrivelse av høyere støy i byene. Et annet svært viktig moment er krav om at resultatene i en støyrapport skal kunne redegjøres for. Berørte beboere har krav på å vite hvordan resultatene fremkommer. Dette er et viktig prinsipp. Ved bruk av beregningsmetoder har premisene som legges inn betydning for hvilken støystørrelse man kommer frem til. I utbyggingssaker har støyberegninger stor betydning både miljømessig og økonomisk for beboerne som blir berørt av støyen. Vi kjenner til grunneiere som har måttet kjempe i retten i flere år for å få utlevert premisene som konklusjonen i støyberegningen bygger på! Forskjellene som valg av premisser kan føre til, understreker behovet for tilgang på utfyllende informasjon. Det må være selvsagt av rettssikkerhetshensyn at berørte beboere på forespørsel får utlevert premisene for støyberegninger, for eventuelt å etterprøve disse. Støyretningslinjen understreker kommunenes ansvar for å forvise seg om at støyberegninger er riktige og fullstendig belyser støykonsekvenser.

Jubileumskonferanse om støy, helse og rettssikkerhet

I november gjennomførte Støyforeningen en konferanse som i tillegg til konferansetemaene skulle markere 60-års jubileet og forestå utdeling av en meget velfortjent støypris for banebrytende sivilt

⁴ https://cedelft.eu/wp-content/uploads/sites/2/2021/03/CE_Delft_4K83_Handbook_on_the_external_costs_of_transport_Final.pdf

støyarbeid. Odd Einar Dørum holdt festtalen. Han har gjennom et langt politisk liv hatt mange viktige roller, også som saksordfører da Stortinget på 80-tallet behandlet sin eneste stortingsmelding om støy. Siden stortingsmeldingen har han fulgt støysaken, noe som også ga grunnlag for en god og rikholdig festtale for de fremmøtte. Storingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, formann i Transportkomiteen, foresto prisutdelingen og bidro også godt til å løfte konferansen. Statsråd Jon-Ivar Nygård var til stede digitalt og holdt åpningshilsenen.

Det faglige programmet understreket nødvendigheten i å følge opp og feste et bedre grep om gjennomføringen av miljøkonsekvensutredninger og prosesser, slik at dette blir et forsvarlig saksgrunnlag for planbeslutninger. Det er påvist store mangler og mulige lovbrudd i dagens praksis i Norge. Mer om konferanseprogrammet på side 21.

Andre trekk fra støyåret

- Stor økning i elbusser i Norge gir lavere støy langs busstraséene.
- Noen departement og en del kommuner henviser til FN's bærekraftsmål i sine miljøplaner, uten ellers å nevne støy. FN's bærekraftsmål er globale standarder og nevner ikke støy, fordi land i den tredje verden mangler oversikt over støy og helsespørsmålet i sitt land. Ukritisk bruk av bærekraftsmål uten støymålsettinger er uheldig i Norge.
- Støy utgjør en permanente folkehelsestrisiko, og bidrar til NCD - ikke smittsomme sykdommer. En sykdomsgruppe som det er varslet offentlig innsats mot. Likevel så vi i 2023 at det utarbeides folkehelsestrategier uten å omtale støy.
- Økt oppmerksomhet om støy blant unge mennesker, både om helse og livskvalitet. Vi har registrert at influensere gir støyutfordringer positiv oppmerksomhet i sosiale medier-
- På bakgrunn av at EU-domstolen har kjent vindkraftkonsesjoner i Nederland og Belgia ugyldige på grunn av manglende miljøkonsekvensutredninger i henhold til SEA-direktivet, er Miljødepartementet spurt om norsk praksis og T-1442 bør utredes i forhold til samme direktiv. Støyforeningen har sagt ja til sammen med Motvind Norge å finansiere en SEA-utredning ved et juridisk institutt i Norge.

ORGANISASJON

FORMÅL

Norsk forening mot støy er en landsdekkende medlemsorganisasjon hvis formål er å opplyse om og forebygge og bekjempe støyplage i det norske samfunn. Formålsparagraf 2 i foreningens vedtekter fastslår at «Foreningen skal bidra til å redusere og forebygge støybelastning og støyplager i Norge, for derved å sikre en bedre livskvalitet. Dette skal blant annet skje gjennom å opplyse og veilede om støyproblemer i samfunnet, og arbeide for å redusere disse».

STYRET 2023

Hans Otto Watne	- styreleder (gjenvalg)
Ole-Erik Yrvin	- styremedlem (gjenvalg)
Ingunn Milford	- styremedlem (ikke på valg)
Sven Brun	- styremedlem (ikke på valg)
Marit Brevik	- styremedlem (ny, valgt for 2 år)

Styret konstituerte seg selv og ba Hans Otto Watne fortsette som styreleder i 2023. Han sa seg villig til å påta seg lederoppgaven enda ett år.

Varamedlemmer 2023:

Tim Hofer (gjenvalg)
Paal Sjøvall (gjenvalg)
Elisabeth Bøe (ny, valgt for 1 år)

Observatør: Erik Abrahamsen, Vestland, ble av årsmøtet utnevnt som observatør til styrets arbeid.

Styret orienteres om årets hovedsatsinger, vedtar handlingsplaner og budsjett og påser at foreningens arbeid gjennomføres i henhold til dette. Styret mottar regelmessig informasjon i form av økonomioversikter, status på prosjekter og sekretariatets øvrige arbeid. Styret mottar en mindre godtgjørelse for sitt arbeid. Det er avholdt fire styremøter og årsmøte i styreåret. Dels ved personlig fremmøte, dels via Zooms digitale møtesystem. Styreleder og generalsekretær har jevnlig kontakt.

VALGKOMITEEN 2023

Til valgkomiteen driftsåret 2023-2024 ble gjenoppnevnt:
Erling Moberg
Trond Bergersen

SAKKYNDIG RÅD 2023

Ørn Terje Foss, samfunnsmedisiner
Nils Faarlund, friluftsliv
Jan Arhaug, jurist
Ingunn Milford, akustiker
Ratab-UI-Lissan Malik, samferdsel og støy

Samarbeidet gjennomføres hovedsakelig pr. telefon og e-post. Juridiske spørsmål og spørsmål om gangen i kommunal saksbehandling og klageinstanser, ulike støyregelverk, ansvarsforhold hos myndighetene, desibelgrenser for ulike typer støy m.m. er typiske spørsmål sekretariatet mottar mange henvendelser om.

REPRESENTASJON I EU-KOMMISSJONENS NOISE EXPERT GROUP

Norsk forening mot støy er representert ved Ingunn Milford, som vårt medlem i EU-kommisjonens Noise Expert Group.

REGNSKAP OG REVISOR

Regnskapstjenestene ble i 2023 utført av Stiligheten Regnskap AS.

Revisortjenestene ble utført av registrert revisor Langseth Revisjon AS.

SEKRETARIAT

Sekretariatet har i 2023 bestått av personer i ulike stillingsbrøker, til sammen med en betalt kapasitet på 2,1 årsverk. Ulf Winther er generalsekretær for foreningen og leder sekretariatet. Det består i tillegg av seniorrådgiverne Pål Jensen og Steven Gersh. Sekretariatet både utfører og mottar mye ubetalt bistand.

LIKESTILLING

Norsk forening mot støy retter seg etter lov om likestilling mellom kjønnene, og praktiserer likelønn.

ARBEIDSMILJØET

Fra 2015 har medarbeidere hatt fast ansettelse. Det har ikke vært personskader i driften. Foreningen har egnede kontorer og noe gammelt kontorutstyr. Også i 2023 har det vært en del bruk av hjemmekontor og fleksibel arbeidstid, mest fordi det har vist seg å være en egnet arbeidsform.

NETTLØSNING

Foreningen arbeider med å legge til rette for ny publiseringsløsning for nettsiden. Som et ledd i dette ble hosting overført til ny leverandør. Vi er også igang med å utvikle løsninger for elektronisk dokumentarkiv.

YTRE MILJØ

Støyforeningen forurensrer ikke det ytre miljø mer enn det som er normalt for denne typen organisasjon. Det benyttes i stor utstrekning off. kommunikasjon ved reise.

FORENINGENS MEDLEMSTALL PR. 31. DESEMBER 2023

Det pågår kontinuerlig vedlikehold i foreningens medlemsystemer. Medlemstallet er fordelt på seks kategorier. Foreningen hadde ved årsskiftet 1150 i sitt medlemsregister. inkl. 20 abonnenter. Avgangen har vært litt større enn tilgang. En generelt mer anstrengt privatøkonomi i samfunnet er trolig hovedårsaken.

MEDLEMSYSTEM - FORTSATT BÅDE DIGITALT OG ANALOGT

Foreningen har i noen år benyttet det nettbaserte medlemsystem *regweb*. Systemet utfører utsendelse av fakturaer, purringer, og legges til grunn for andre utsendelser, gir bedre oversikt og reduserte kostnader. Medlemsystemet imøtekommer GDPR

1963-2023 - 60 ÅR FOR DIN HELSE

personvernbestemmelser. En del medlemmer (organisasjoner, bedrifter, foreninger) er nå registrert i ELMA-registeret. Vi arbeider med slik EHF-omlegging for denne gruppen.

Postkommunikasjonen med medlemmer holder seg stabilt for ca 200 medlemmer.

NØKKELTALL

Regnskapets hovedtall for foreningens virksomhet er i tråd med budsjett, korrigert for eksterne prosjekter. Prosjektene har ikke manifestert seg, og preger verken inntekter eller kostnader.inntektene er noe høyere i 2023. Økt leveranse av tjenester kompenserer for stagnert kontingentinngang. Årsresultatet er på linje med budsjett. Den positive egenkapitalen er god. Se regnskapet side 10.

VIDERE UTVIKLING

Norsk forening mot støy står økonomisk rimelig godt rustet for videre drift. Stabil kontingentinngang, noe økende etterspørsel etter foreningens bistand og tjenester, et sterkere samarbeidsnettverk og økt geografisk spredning styrker foreningens muligheter til å øve innflytelse. Men foreningen må fortsatt arbeide med å utvikle sin økonomi, tilrettelegge mer for frivillig medvirking, og strukturere informasjon og tjenester for å kunne innfri en økende etterspørsel etter informasjon og bistand, samt imøtekomme forventninger mange har til foreningen.

Årsregnskap

2023

Norsk Forening Mot Støy

Org.nr. 985 698 783

Norsk Forening Mot Støy

Resultatregnskap

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2023	2022
Salgsinntekt		553 525	406 607
Annen driftsinntekt	2	1 469 187	1 596 066
Sum driftsinntekter		2 022 712	2 002 672
Varekostnad		57 652	3 443
Lønnskostnad	3	1 396 630	1 414 123
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	4	19 091	27 272
Annen driftskostnad		568 605	545 519
Sum driftskostnader		2 041 978	1 990 356
Driftsresultat		-19 266	12 316
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		26 695	7 084
Annen finansinntekt		0	304
Annen rentekostnad		301	120
Annen finanskostnad		153	269
Resultat av finansposter		26 241	6 999
Årsresultat		6 975	19 315
Overføringer			
Avsatt til annen egenkapital		6 975	19 315
Sum overføringer		6 975	19 315

Norsk Forening Mot Støy

Balanse

Eiendeler	Note	2023	2022
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr		44 544	63 635
Sum varige driftsmidler	4	44 544	63 635
Andre langsiktige fordringer		70 470	70 470
Sum finansielle anleggsmidler		70 470	70 470
Sum anleggsmidler		115 013	134 104
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer		121 163	6 613
Andre kortsiktige fordringer		5 000	5 000
Sum fordringer		126 163	11 613
Bankinnskudd, kontanter o.l.		1 181 249	1 223 844
Sum omløpsmidler		1 307 411	1 235 457
Sum eiendeler		1 422 425	1 369 561

Norsk Forening Mot Støy

Balanse

Egenkapital og gjeld	Note	2023	2022
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		1 004 126	997 150
Sum opptjent egenkapital		1 004 126	997 150
Sum egenkapital	5	1 004 126	997 150
Kortsiktig gjeld			
Skyldig offentlige avgifter		261 289	207 128
Annen kortsiktig gjeld	6	157 009	165 283
Sum kortsiktig gjeld		418 299	372 411
Sum gjeld		418 299	372 411
Sum egenkapital og gjeld		1 422 425	1 369 561

Oslo, 22.03.2024

Styret i Norsk Forening Mot Støy

Hans Otto Watne
styreleder

Ole-Erik Jegstad Yrvin
styremedlem

Ingunn Milford
styremedlem

Sven Brun
styremedlem

Ulf Asbjørn Winther
daglig leder

Marit Brevik
styremedlem

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Driftsinntekter

Kontingentinnbetalinger bokføres på tidspunkt for innbetaling, men det foretas regnskapsmessig korrigerende rett visning av periodens (årets) kontingentinntekt.

Tilskudd fra Klima- og forurensningsdirektoratet føres til inntekt i tilskuddsåret.

Salg av tjenester inntektsføres i perioden tjenesten utføres.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmiddelets forventede levetid.

Øvrige anskaffelser kostnadsføres i anskaffelsesåret.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetningen til tap er gjort på grunnlag av individuell vurdering av fordringene. I tillegg er det foretatt en generell avsetning for å dekke tapsrisiko som ikke var kjent på vurderingstidspunktet.

Unnlatt betaling av årskontingent anses ikke som fordring da det er frivillig å være medlem i foreningen.

Årskontingent må være betalt for at en person kan anses som medlem.

Norsk Forening Mot Støy
Noter til selskapsregnskap for 2023

Note 2 Annen driftsinntekt

	2023	2022
Medlemskontingenter	208 447	224 131
Gaver/Datanøkler	0	0
Miljødirektoratet	1 260 740	1 200 000
Lotteri- og stiftelsestilsynet	0	137 885
Leieinntekt fast eiendom	0	34 050
Sum inntekter	1 469 187	1 596 066

Note 3 Lønnskostnader, antall ansatte mv.

Lønnskostnader	2023	2022
Lønninger	1 157 338	1 149 877
Arbeidsgiveravgift	169 416	172 337
Pensjonskostnader	61 681	88 537
Andre personalkostnader	8 194	3 372
Sum	1 396 630	1 414 123
Antall årsverk	3	3

Note 4 Driftsmidler

	Inventar	Støymålere	Sum varige driftsmidler
Anskaffelseskost 01.01.2023	168 546	125 495	294 041
Anskaffelseskost 31.12.2023	168 546	125 495	294 041
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2023	168 546	80 951	249 497
Bokført verdi per 31.12.2023	0	44 544	44 544
Årets avskrivninger	0	19 091	19 091
Avskrivningssatser	0 %	33 %	

Note 5 Egenkapital

	Annen egenkapital
Egenkapital Pr. 01.01.2023	997 150
Årets resultat	6 975
Pr. 31.12.2023	1 004 126

Note 6 Annen kortsiktig gjeld, pantstillelser

I posten annen kortsiktig gjeld inngår bl.a periodisering av kontingentinntekt. Foreningen har ikke stillet eiendeler til pant.

Elektronisk signatur

Signert av	Dato og tid <small>(UTC+01:00) Central European Time (Berlin)</small>
Brun, Sven Norwegian BankID	03/27/2024 13:39:44
Brevik, Marit Norwegian BankID	03/27/2024 16:35:01
Winther, Ulf Asbjørn Norwegian BankID	03/27/2024 17:00:10
Milford, Ingunn Norwegian BankID	03/29/2024 22:07:21
Watne, Hans Otto Norwegian BankID	03/31/2024 19:30:00
Yrvin, Ole-Erik Jegstad Norwegian BankID	04/02/2024 18:23:51

Dette dokumentet er signert med elektronisk signatur. En elektronisk signatur er juridisk forpliktende på samme måte som en håndskrevet signatur på papir. Denne siden er lagt til dokumentet for å vise grunnleggende informasjon om signaturen(e), og på de foregående sidene kan du lese dokumentet som er signert. Vedlagt finnes også en PDF med signatordetaljer, og en XML-fil med innholdet i den elektroniske signaturen(e). Vedleggene kan brukes for å verifisere gyldigheten av dokumentets signatur ved behov.

Til årsmøtet i Norsk Forening Mot Støy

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Norsk Forening Mot Støy, som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av organisasjonens finansielle stilling per 31. desember 2023, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av organisasjonen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til organisasjonens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Oslo, 22. mars 2024

Langseth Revisjon AS

Erland Hellgren Rolfson
Statsautorisert revisor

VIRKSOMHETSÅRET 2023

MEDLEMSSERVICE - STORT BEHOV FOR BISTAND OM STØY

«Foreningen skal bidra til å redusere og forebygge støybelastning og støyplager i Norge, for derved å sikre en bedre livskvalitet. Dette skal blant annet skje gjennom å opplyse og veilede om støyproblemer i samfunnet, og arbeide for å redusere disse.»

Å hjelpe støyplagede er av foreningens kjerneoppgaver. Vi informerer, gir råd, deltar på møter og i debatter, videreformidler kontakter m.m. Etterspørselen overstiger kapasiteten. Vi erfarer at vi ikke er utstyrt med ressurser og kapasitet til å kunne gå detaljert inn i enkeltsaker som en del av den regulære medlems servicen.

Foreningen ser på muligheter til å etablere frivillighetsgrupper som kan bidra i noen av temaene.

Totalt behandler sekretariatet mer enn 2000 henvendelser om støy fra privatpersoner og virksomheter – de fleste fra ikke-medlemmer - i løpet av året. Støyutfordringer har tidvis stor oppmerksomhet i media. Som fører til flere henvendelser til Støyforeningen. Mange opplever kommuners og etaters informasjon om støy som usynlig eller lite tilgjengelig. Mange vet heller ikke hvordan og til hvem man skal fremme et støyproblem.

VÅRE STØYMÅLINGER - ET LAVTERSKELTILBUD FOR STØYPLAGETE

Foreningen har siden 2014 tilbudt veiledende støymålinger, både for medlemmer og andre. Ordningen ble innført fordi kommunenes egne tilbud om dette har avtatt. Kommune er også ofte part i saken. Noe som kan gjøre det vanskelig for støyplagete å kunne dokumentere sin støyplage. Behovet er stort for slike støymålinger - uavhengige, skriftlige statusrapporter om støyforhold.

Antallet støymålinger i regi av Støyforeningen økte i 2023. I tillegg har vi anskaffet flere støymålere til gratis utlån for våre medlemmer. Det forteller om et behov for lyd dokumentasjon som samfunnet ikke dekker. Det er dels en følge av at kommunene ikke holder seg med ressurser for å skaffe støy dokumentasjon for støyplagete borgere, dels er det en følge av økt oppmerksomhet om støyplage. Støyforeningen i dag er langt fra å kunne avbøte mangelen i det offentlige tilbudet.

Disse statusrapportene er viktige for dem som ikke har midler til å kjøpe støy dokumentasjon fra det private tilbydermarkedet, men som trenger dokumentasjon for å fremme en støysak overfor gårdeier, sameiet, utbygger, nabo, forvaltningen eller staten.

HOVEDSAKELIG DIGITAL KOMMUNIKASJON

Norsk forening mot støy fortsetter å utvikle grunnlaget for å gi ut elektroniske nyhetsbrev, regelmessig oppdaterte hjemmesider, og dessuten en omfattende kommunikasjon på sosiale medier. (twitter og facebook.) Men i 2023 var publisering på et lavere nivå, av kapasitetsgrunner. Parallelt tok arbeidet med utvikling av filarkiv og annen strukturering av data og publiseringsverktøy mm. mer kapasitet. Tilrettelegging av digitale kommunikasjonkanaler krever en omfattende grunninnsats. Ved inngangen til 2023 ble det skiftet leverandør og forberedt endringer i publiseringsverktøy. Vi har kommet lenger med bruk av små, informasjonsvideoer på nett, og har forberedt oppstart av en serie korte, publikumsrettede webseminarer i 2024.

Bærekraftsmålene er et resultat av forhandlinger mellom FNs medlemsland. Norge har deltatt aktivt i arbeidet.

Våre elektroniske nyhetsbrev om støysaker har en distribusjon til ca 3000 mottakere i Norge og Norden, inklusiv utvalgte medier. Våre distribusjonslister og kontaktflater blir kontinuerlig videreutviklet.

KONTAKT MED DEPARTEMENT, ETATER, KOMMUNER, FORSKNINGSINSTITUSJONER, POLITISKE PARTIER

- **Januar** - SINTEF kontakt ved. ny utredning om vindkraftstøy.
 - Oslo kommune - Fornebubanen. Bistand til beboere i forbindelse med høringsuttalelse.
- **Februar** - Samferdselsdepartementet - innspillsmøte Nasjonal Transportplan. Innlegg samt oppfølging.
 - Kontakt med UK Noise Association vedr. flystøy.
 - Bergen kommune - bistand beboere vedr. planer for bybane til Åsane.
- **Mars**
 - Avinor - kontakt vedr. reguleringsbestemmelser for helikopterbasen på Haakonvern.
 - Universitetet i Mainz, kontakt med prof. Münzel vedr. mulig presentasjon for norske politikere.
 - Kommunaldepartementet - vedr. spørsmål om endring av konsesjonsbestemmelser kan endre grunnleggende krav i reguleringsvedtak.
- **April**
 - Samferdselsmyndigheten i Viken vedr. fartsgrenser og støy.
 - Politidirektoratet vedr. støybestemmelser/miljøplan for helikopter. Oppfølging av støyklager.
- **Mai**
 - Sjøfartsdirektoratet - kontakt vedrørende støygrenser i lugarer

- Luftfartstilsynet - vedr. helikoptertrafikk og konsesjonsbestemmelser

- Juni

- Samferdselsdepartementet - kontaktmøte vedr. regjeringsoppnevnt utvalg for vurdering av 3. rullebane.
- Miljødirektoratet - kontakt vedrørende høringsinformasjon

- Juli

- Bekymringsmelding til Avinor vedr. Beredskapssenterets betydelige avvik fra reguleringsbestemmelser og miljøavtaler mht. antall overskridelse av antall flybevegelser og avvikende trasevalg, med kopi til departement og kommune.
- Nordre Follo kommune. Oppfordring om at kommunen aktivt må håndheve reguleringsbestemmelsene for politiets beredskapssenter.
- Kontakt med enkeltpartier i enkelte kommuner vedr. lokale støytema
- Skriftlige innspill til partienes oppstart på valgprogram til kommunevalget.

- August

- Miljødepartementet - forespørsel om kontaktmøte med politisk og administrativ ledelse.
- Bjerkreim kommune, deltakelse på folkemøte om støy.
- Arendalsuken - kontakt med KF om FN's bærekraftsmål og mangel på oppmerksomhet om støy.

FN's globale bærekraftsmål er fine til sitt globale bruk. Men nevner ikke støy. Når staten, fylkene og kommunene i sin praksis kun henviser til bærekraftsmål som mål for sitt miljøarbeid, blir støy usynliggjort politisk og støyansvaret i praksis feid under teppet. Det er naturlig å legge støy inn i bærekraftsmål 3 og 11.

- September

- Kontakter med beboerorganisasjoner i Gamlebyen om jernbanestøy.
- Universitetet i Bergen, kontakt vedr. utredning om SEA direktivet og grad av etterlevelse i norske miljøutredninger
- Miljødirektoratet - innspill om regler som skjermer bedre mot lavfrekvent støy.
- Sør-Odal kommune. Bistand beboere i sak om støy fra industrianlegg.

- Oktober

- Kontakt med Danmarks miljøstyrelse og støylaboratorium. Innhenting av erfaringer.
- Kontakt med Oslo Met, Dansk Cancerinstitut, Senter for indremedisin, Mainz Universitet, Tyskland, Samferdselsdepartementet, Statens vegvesen, UK Noise Association

- November

- Sondering med transportkomiteen om mulig presentasjon rundt støy og helse.
- Kontakt med UK Noise Association, Samferdselsdepartementet, Statens vegvesen vedr. foreningens jubileum og støykonferanse

Gjennom hele året: 2-300 innsynsbegjæringer. Støyforeningen gjør en rekke henvendelser til departementer, statsetater, statsforvaltere, fylkeadministrasjoner og kommuner som i sin virksomhet har stort ansvar for støyutviklingen. Begjæringene fremskaffer bakenforliggende informasjon i støysaker, men bidrar også til å presisere aktørenes støyansvar,

Støy som forurensning er et tema som stadig oftere tas opp overfor myndighetene, både sentralt og i fylkene. Foreningen har derfor direkte og via sine medlemmer levert en rekke innsynsbegjæringer i forbindelse med myndigheters håndtering av støysaker.

HØRINGER 2023

Foreningen er høringsinstans og leverer hvert år en del høringsuttalelser til store samfunnsplaner/ infrastrukturplaner, særskilte reguleringssaker, og myndigheters utforming av regelverk. Siden 2018 har Støyforeningen også hatt status som stakeholder og høringsberettiget av WHO og EU. Vi mottar regelmessig oppdateringer fra EU's regelverktutforming, og inviteres til å gi innspill. Foreningen får også tilsendt en rekke norske plansaker, men har dessverre for liten kapasitet til å gå inn i alle disse.

Av større høringsarbeid/innspill i 2023 kan nevnes:

Mars

- Samferdseldepartementet - innspill Nasjonal Transportplan

April

- Luftfartstilsynet - innspill vedr. søknad om utvidet konsesjon for politiets helikopterflyplass

Mai

- Miljødepartementet - høringsuttalelse vedrørende å ta i bruk EU-verktøyet Cnossos som ny metode for beregning av støy i Norge.

Juni

- Samferdselsdepartementet - Skriftlig høringsuttalelse vedr. 3. rullebane Gardermoen

September

- Kontakt med Miljødirektoratet vedr. spørsmål om regler for lavfrekvent støy, med internasjonale referanser.
- Kontakt med Oslo kommune vedr. høring i reguleringssak i grønne områder

Oktober

Uttalelser til Statsbudsjettet 2023/24, skriftlige høringsuttalelser og høringsmøter i Stortinget. Denne gang leverte Støyforeningen høringsuttalelser til hele 5 komiteer:

- Helse- og omsorgskomiteen (kun skriftlig innspill)
- Transport- og kommunikasjonskomiteen
- Kommunal- og forvaltningskomiteen
- Energi- og miljøkomiteen
- Justiskomiteen (kun skriftlig innspill)

INTERNASJONAL KONTAKT

Det internasjonale miljøregelverket og utviklingen av dette danner viktige rammer for samfunnsutvikling og premisser også for det norske miljøarbeidet. Derfor orienterer Støyforeningen seg mot internasjonale organer. Foreningen er registrert som interesseorganisasjon i EU-systemet. Støy reguleres internasjonalt via EU's støydirektiv, og nasjonalt gjennom norsk regelverk.

Det er etablert gode rutiner for digitale møteformer med internasjonale fagressurser og miljøorganisasjoner. Dette har lettet vår mulighet til deltakelse i slike arrangement og tilgang på internasjonale impulser.

Foreningen pleier kontakt med europeiske miljøorganisasjoner som Transport & Environment, European Environmental Bureau (EEB), andre internasjonale miljøorganisasjoner, Trafikverket og VTI i Sverige, Sveits' miljømyndigheter, TNO instituttet og DCMR, i Nederland, UECNA og Hacan, UK og Bruit Parif, Frankrike. Disse kontaktene bidrar til ny innsikt og impulser som formidles i vårt norske nettverk. Vi følger også nært det tverrfaglige miljøet i Gate21, et dansk fagmiljø som bl.a adresserer samfunnets støyutfordringer. Vi har også kontakt med ledende internasjonale forskningsmiljø for støy og helse.

ÅRSMØTET 2023

Årsmøtet ble avholdt 28. mars, med 17 fremmøtte, dels på Zoom og dels ved personlig fremmøte i Støyforeningens lokaler. Fremmøte var fra Oslo, Viken, Rogaland, og Vestland.

Styreleder Hans Otto Watne ble valgt til å lede årsmøtet. Ulf Winther ble valgt til møtereferent. Even Klinkenberg og Pål Jensen ble valgt til å signere protokollen. Valgkomiteens innstilling til nytt styre ble tatt til følge. Oversikt over nytt styre, vararepresentanter, sakkyndig utvalg og andre tillitsvalgte til foreningen finnes på side 5 i årsmeldingen. Årsmøtet fikk nytt budsjett til orientering, og behandlet årsberetning og revidert regnskap, som ble godkjent.

KONFERANSER

Det ble gjennomført en nasjonal støykonferanse i november 2023. Programmet var viet støy, helseserisiko og menneskerettigheter. Samferdselsminister Jon-Ivar Nygård åpnet konferansen med en videohilsen til den jubilerende Støyforeningen og generelt til arbeidet mot støy.

Inviterte foredragsholdere til konferansen var professor Mette Sørensen, Dansk Cancer institutt/ Syd Danmark Universitet; seniorforsker Gunn Marit Aasvang, FHI; Anne Baardvik, leder juridisk utvalg Motvind Norge; seniorkonsulent Sven Brun, Støyforeningen; seniorrådgiver Merete Gynnild, Miljødirektoratet; stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik; politiker Odd Einar Dørum, professor Gro Sandkjær Hassen, OsloMet/NMBU, og Sigurd Slåttebrekk, støyplaget nabo. Foredragene var viet ulike sider ved norsk praksis slik vi har erfart dem de senere årene. Enkeltpersoners rettigheter står i mange saker svært svakt.

Konferansen var tilrettelagt som et kombinert arrangement, med deltakere digitalt og i sal. Med tilsammen 130 påmeldte inklusiv foredragsholderne. For første gang hadde støyforeningen en konferansen med deltakelse fra alle landes fylker. Konferansen ble også filmet. Dessverre var det store tekniske problemer under gjennomføringen, som særlig rammet de digitale deltakerne. Etterarbeid har sikret at fullstendig program med foredrag og presentasjonsmateriell er klargjort for nettpublisering våren 2024.

*Samferdselsminister
Jon-Ivar Nygård*

STØYFRI DAG

Den internasjonale Støyfri dag (Noise Awareness Day) ble i 2023 markert for 28. år på rad onsdag 29. april. Dagen markeres hvert år den siste onsdagen i april. Den internasjonale organisasjonen League for the Hard of Hearing innstiftet dagen som skal skape ettertanke om støyen som miljøproblem og hvordan vi kan fremme et bedre lyd miljø.

Støyforeningen markerte dagen kun med presseinformasjon og informasjon lagt ut på nett.

ÅRETS STØYDEMPER

Æresprisen Årets Støydemper, Støyprisen 2023, ble tildelt Morten Punnerud-Engelstad.

Prisvinner har sammen med en gruppe på Bjørndal og Nordre Follo tilrettelagt teknologi som leverer systematisk og kontrollerbar dokumentasjon og bevis som imøtegår feilinformasjon om politiets helikopterstøy. Teknologien påviser også brudd på konsesjons- og reguleringsbestemmelser. Det sikrer enkeltpersoner og lokalsamfunns tilgang på verifisert beskrivelse av støykilder, kontroll av misvisende myndighetsinformasjon, tar vare på eget støyvern, og er et gjennombrudd i sivilt støyarbeid. Stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik overrakte prisen. Prisoverrekkelsen fant sted under vår nasjonale støykonferanse i november.

Prisvinner Morten Punnerud-Engelstad

Støyforeningen festet seg også ved teknologiens banebrytende effekt ved at den utjevner det asymmetriske styrkeforholdet mellom beboer og myndighet om tilgang på verifisert beskrivelse av støykilder.

SAMARBEID MED ANDRE ORGANISASJONER OG LOKALE INITIATIV

Norsk forening mot støy pleier en omfattende kontakt med en rekke organisasjoner og lokale støyinitiativ. I 2023 har samarbeidet i hovedsak vært relatert til tre følgende saker:

1: Nei til 3. rullebane på Gardermoen. Avinor har departementets tillatelse til å planlegge og forberede bygging av 3. rullebane. Opptrapping av flytrafikk er i konflikt med klimaforliket. I tillegg fører det til økt støy. Støyforeningen står sammen med 8 miljøorganisasjoner og 5 andre interesseorganisasjoner i felles markeringer mot 3. rullebane. I forbindelse et nytt regjeringsoppnevnt utvalg startet sitt arbeid med en ny utredning for å kvalitetsikre konseptet for 3. rulle bane, samordnet Støyforeningen sine innspill med sekretariatet for fellesgruppen.

2. Samarbeid med Motvind Norge.

Støyforeningen har i de senere årene fått mange henvendelser om støy fra vindkraft. I 2023 har foreningen hatt kontakt med Motvind Norge som er en paraplyorganisasjon for norske lokale organisasjoner som arbeider mot vindkraftlokalisering i sine vakreste nærmiljøer. Vi har samarbeidet om myndighetskontakt om noen saker i Rogaland, og har sagt ja til å bidra med finansiering av en juridisk lovlighetsutredning av konsesjonspraksis for vindkraft og SEA-direktivet.

3. Samarbeid med lokale støyinitiativ. Støyforeningen har i 2023 samarbeidet videre med lokale støyinitiativ i **Bergen** (planer bybane til Åsane, støy veiprojekt til Sotra) **Stavanger/Sandnes/Jæren**. Helikopterstøy, trafikkstøy, vindkraftstøy, reguleringssaker. Støyforeningen har også utplassert en støymåler i Rogaland for å lette adgang til å dokumentere støy. I **Ringerike og Nord-Odal** har vi bistått beboere med saker knyttet til trafikkstøy og nabostøy fra industri. I **Troms** har vi bistått i saker med støy fra tekniske installasjoner og nabostøy fra knuseverk. I **Oslo og Nordre Follo** har vi samarbeidet med beboerorganisasjoner i forbindelse med konsesjonssak for helikopter.

MEDIEKONTAKT

I løpet av året har Støyforeningen hatt en rekke kontakter med norske medier, både ved eget initiativ og ved at medier kontakter oss for å få kommentarer eller bakgrunnsinformasjon. Vi gir også innspill til andre støyengasjerte som vil fremme støysaker i eget nærmiljø, eget lokalpolitisk miljø eller lokalmedia. I 2023 viet Morgenbladet Støyforeningen stor oppmerksomhet i forbindelse med at foreningen passerte 60 års virksomhet. Foreningen fikk også for første gang (som vi kjenner til) positiv oppmerksomhet med en serie fine omtaler på instagramkontoen til en kjendis med svært mange unge følgere.

Utrettelig kamp mot støy: - Viktig å ikke bli sur

Det er dårlig for hjertet, koster samfunnet milliarder og er det miljøproblemet som plager flest mennesker i Norge. 60 år etter at Norsk forening mot støy ble etablert, har problemet de vil til livs, aldri rammet flere.

STØY OG MENNESKERETTIGHETER

I de senere årene er det observert mange rettsutfordringer når samfunnets støyutfordringer møter enkeltmennesket. Dette er problem vi har tatt opp både i Stortinget og overfor Miljø- og klimadepartementet. Det eksisterer en rekke utfordringer for rettsikkerheten:

- Mange støybestemmelser er skjønnsmessige, med stor risiko for forskjellsbehandling av enkeltmennesker
- Manglende kompetanse i kommunene for å ta vare på sitt støyansvar og sikre betryggende reguleringsplaner som oppfyller krav til konsekvensutredning av støy.
- Manglende mulighet til å etterprøve støyutredninger og bedømme gyldigheten i støyutredningen.
- Det er en flere muligheter til å manipulere en reguleringsprosess slik at berøres rettigheter fintes vekk.

Støyutredning og konsekvensanalyse må foreligge **før** reguleringsplan vedtas.

Ledende jurister og planleggere har tatt til orde for at uheldige bindinger mellom utbygger og konsulent må løses opp.

Fagutredninger viser at særlig støykonsekvensutredninger er mangelfulle.

Støyforeningen sonderer muligheten for å fremme en passende sak for den europeiske menneskerettighetsdomstolen.

Støy kan forkorte livet ditt med flere år! Her er hvordan det skjer. Direkte tale i en stor artikkel i *New York Times* 9. juni 2023. Artikkelen var basert på ulike vitenskapelige rapporter om støy og helsekonsekvenser. Rundt 50 ledende internasjonale forskere på området helse og støy hadde utført rapportene som var kilde for artikkelen. Artikkelen som også ligger på nettet, er rikt illustrert med bilder, film og lydopptak.

<https://www.nytimes.com/interactive/2023/06/09/health/noise-exposure-health-impacts.html>